

DAG.; tarifa Bna., 1707, mal llegit *droguer*, *AlcM*; Lacav. «roba teixida fil y llana», veg. supra. *Drogueria* [1460, *Spill*, supra nota]. *Droguero*. *Droguista*.

Droguer [S. xvii, *Rúbr.* de Bruniquer]; generalment, però, *adroguer* [1575, OPou]: «aromatarius» (entre els noms d'*officials* o *menstrals*, *TbPu.*, 161); «*adroguer*: aromatum propòla; *botiga de adroguer*, *adrogueria*; *tracte* o *negociació de adroguer*: aromatum mercatura», Lacav.; «Josepho Cuberta juvene *droguero*», EGBruniquer, a. 1641, *BABL* vi, 112; ampliava el seu ram incloent-hi certs aspectes de pastisseria, car un doc. ross. dels anys 1685-1699, en català, deia, segons el resum francès, «les *adroguers* pourront faire cuire leurs *biscuyts* dans leur four particulier» (Desplanques, *Inv. Sommaire des Arch. Communales de Thuir*, p. 76). És sabut que apareix com a nom del qui té una tenda o botiga de queviures (i ultramarins) en català central, etc.: c. 1865: «una dotzenota de tenders i *adroguerets* de la part del Llobregat», Pons i Mass. (*Colla del Carrer*, xii, 162). I també s'usava el femení *adroguera* amb aquest valor: «què li daràs, tu, petita *adroguera*, / què li daràs al infant tan hermós? — Una capseta de mel y de sucre ---», 45bis; 45d reco. a Aiguafreda, MilàF (*Ro-mancerillo*). Més enllà encara mall. *adroguer* 'espècie de llaurer' (veg. *BDLC* xiii, 180). *Adrogueria* [1695, Lacav.].

1 Torno a dir-ho tanmateix en el nostre diccionari pensant que algú prengui argument de la *a-* de *adroga*, *adroguer*, *adrogueria* per tornar a pensar en l'àrab. En veritat només *adroguer* i *adrogueria* (veg. la documentació infra en els DERIV.), semblen haver tingut una realitat durable (de *adroga* només hi ha la dada d'OPou) i encara que havent-hi els derivats hem de suposar que en el primitiu *droga* una variant amb *a-* hagué de tenir alguna consistència, el fet és que està contradita per la inicial *dr-* constant de la restant informació disponible en tots els temps. I d'altra banda hi ha el fort contrapès dels passatges on JRoig (es tracta de la documentació més antiga en tot el Migdia d'Europa) ens prova que *drogueria* era la forma més antiga, popular i arrelada: «botiga 'n féu / molt sumptuosa / e cabalosa, / rica, fornida / de infinida / gran *drogueria*», «jamés cosia, / sols claus tenia / al seu mig cofre, / ple de girofre / e *drogueries*» (*Spill*, 2521). La coincidència amb el neerl. *drogerij* (com hem vist forma quasi única en aquesta llengua de grans i sòlids comerciants mundials) i amb l'angl. *druggery* reforcen encara l'autoritat del mot de JRoig. En fi reparem que si *a-* fos una deixalla aràbitzant fóra ben estrany que no aparegués en cap altra llengua que en català, car justament és en castellà i en portuguès on la *a-* aglutinada dels aràbics es manté normalment (i el català l'elimina al més sovint), i no hi ha cap notícia de formes castelleses o portugueses en *a-* en aquesta família. Ens veiem doncs forçats a admetre que en català aquesta *a-* hagué de néixer per la coneguda falsa anàlisi

amora, *agalla*, *arruga*. — 2 P. ex. «com m'has *endorgat!*». La transposició en aquest fou provocada per la influència del val. *endormir* 'adormir', el subjuntiu del qual és *endorga* en els parlars valencians: «y quant m'*endorga* per sempre ---», TLlorente (*Versos* i, 9). — 3 Sembla que hi hagi base bastant quant a *darman*, cf. scr. *dharman* «Halt, Stütze, Gesetz, Brauch», i que d'altra banda hi hagi l'enllaç que apunta Horn amb av. i persa ant. *drvō*, *duruva* 'sà, guarit' (Pok., *IEW*, 252.29, 214.15), però aquest podria anar amb tot el grup de mots per a 'sà', 'ferm, sòlid' (ags. *trum*, paleosl. *sū-dravū*, etc.). — 4 I hi ha altres perspectives múltiples. No descartem que el mot per a 'droga' hagués començat per ser una variant de *draoga* 'engany, falsedat' i que la *a* s'intercalés entre la *d-* i la *-r-*, en irani mitjà, més que per la dita evolució fonètica, per alguna contaminació; entre altres, puix que segons Saleman i Bartholomae *dārūk* també significava 'herba' (qualsevol, no sols curativa), qui sap si hi hauria contaminació del pelví *dār* i *dārū* 'arbre' (ja avè. *dāuru* 'soca', 'fusta'), del conegut nom indoeuropeu general de l'arbre (gr. *drys*, angl. *tree*, cèltic *dru-*), Pok., *IEW*, 214.11, Horn, § 522: al capdavant el mot irani antic (*drva-*) per a 'sà', segons Pok., ve de la mateixa arrel del nom del roure, de l'arbre i de la fermesa (ll. *durus*). D'altra banda fixem-nos que les drogues més importades d'Orient en els primers temps s'obtenien d'arbres o arbustos: çde quines parla Fc. Alegre (c. 1500) en un dels testimonis més antics del cat. *droga* (*AlcM*)?: del bàlsam, l'encens i l'amom, o sigui una mena de canyella, i tots tres s'obtenen d'arbres o arbustos. O bé simplement la *a* intercalada es deuria a influència del sinònim *darman* 'remei, medicina' = scr. *dharman* 'suport'.

DROL-LE, ross., pres del fr. *drôle* 'graciós', 'noiet trapella', i aquest probablement del neerl. mj. *drol* 'homenet'. □ 1.ª doc.: 1889, Saisset.

Cf. *DCEC* iv, 599; on indico que el cast. familiar *trola* 'bola, mentida, bola' deu ser també pres d'aquest mot francès; del cast. el cat. vulgar jargonesc *trola*. Quant a *drolla* 'trapella astut' (*AlcM*) vindrà més aviat del cast. *hadrolla* 'engany, ensarronada' per al qual veg. allí mateix.

DROMEDARI, pres del ll. *dromedarius* id., derivat del gr. *δρομάς*, *-άδος*, 'corredor', 'dromedari', i aquest, de *ἔδραμον* 'vaig córrer, córrer jo ---'. □ 1.ª doc.: S. xv (*Spill*, etc.); «~: *camellus dromas*», OPou (*TbPu.*, 54); Lacav.

DERIV.: *Pròddrom*, de *πρόδρομος* 'que corre davant nostre, que ens precedeix', i aquest de *ἔδραμον* [1868, *SLitCosta*; va usar-lo més d'un cop Coromines en obres seves de c. 1910-20]. Prefixat *dromo-*: *dromoscopi*, *dromògraf*, *dromòmetre*.

Drop, V. *dropo*. *Dropacisme*, V. *dròpax* *Dropada*, *dropàs*, V. *dropo*